

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/164/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323200573
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:4323200573.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu: Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX a D. E. C., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, L. Štúra 53, Levice, deti rodičov – matka: F. G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. I. XXXX/XX, D., zastúpená advokátkou JUDr. Andreou Chorvátovou Nagyovou, so sídlom Kozárovce č. 632 a otec: F. E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, E. J., o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 13.10.2023, č.k. 6P/25/2023-651, jednomyselne, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie zamietol návrhy otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými sa do rozhodnutia vo veci samej domáhal zveriť obe maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti a znížiť jeho vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 2, § 123 ods. 1, 2, § 124 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 366, § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), § 28 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), čl. 3 ods. 1, čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa konštatujúc, že z pripojeného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 6P/32/2020 má za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 17.03.2021, č.k. 6P/32/2020-418, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.09.2021, č.k. 7CoP/18/2021-806 a rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 16.03.2022, č.k. 6P/32/2020-857 (ktorý nadobudol právoplatnosť 21.03.2022) bolo manželstvo rodičov rozvedené, na čas po rozvode manželstva boli obe maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a D. E., nar. XX.XX.XXXX zverení do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo ich zastupovať a spravovať ich majetok bolo zverené obom rodičom, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. sumou 140 eur mesačne a maloletého D. E. sumou 110 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva. Označeným rozhodnutím bola napokon schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej je otec oprávnený stretávať sa s maloletým A. B. a maloletým D. E. počas štyroch mesiacov od právoplatnosti rozsudku posledný víkend v mesiaci od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a od piateho mesiaca každý párny týždeň v mesiaci od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod., každoročne vo Veľkonočný pondelok od 09:00 hod. do 18:00 hod., počas letných prázdnin každoročne druhý a štvrtý týždeň v mesiaci júl a druhý a štvrtý týždeň v mesiaci august od pondelka od 09:00 hod. do nedele do 18:00 hod., počas Vianočných sviatkov každý párny rok od 23.12. od 09:00 hod. do 30.12. do 18:00 hod. a každý nepárny

rok od 31.12. od 09:00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod. s tým, že rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si maloleté deti odovzdať a prevziať v stanovenom čase v mieste bydliska matky.

3. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštalácie zdôraznil účel neodkladného opatrenia, ktorým je len dočasná úprava pomerov, zásadne prichádzajúca do úvahy v prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútnych či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by čakanie na rozhodnutie vo veci samej mohlo spôsobiť ujmu na právach účastníkov, alebo jestvuje iná vážna príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným stabilizovať pomery pred konečným rozhodnutím. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať miesto tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletého dieťaťa vážne ohrozené. Po oboznámení sa s návrhmi otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými sa jednal domáhal dočasného zverenia oboch maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti a taktiež predbežného zníženia jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, dospel súd prvej inštalácie k záveru o ich nedôvodnosti. Zdôraznil, že otec v návrhoch poukazuje najmä na ohrozovanie života a zdravia maloletých detí v starostlivosti matky, zanedbávanie starostlivosti matky o maloleté deti, psychické a fyzické týranie detí ich matkou, zavádzanie súdu matkou a uvádzanie nepravdivých informácií zo strany matky v konaní a iné. Dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia v časti predbežného zverenia oboch maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, vidí otec najmä v priamom ohrození života a zdravia maloletého A. B., kedy mu matka môže podávať psychiatrické lieky podľa jej úvahy a presvedčenia, nakoľko pracuje v Zariadení sociálnych služieb K. G., kde pracuje s psychiatrickými pacientmi a má prístup k psychiatrickým liekom. Otec v oboch návrhoch poukázal aj na to, že maloleté deti sú na neho silno citovo naviazané a on je schopný a spôsobilý ich vychovávať. Súd prvej inštalácie po oboznámení sa s obsahom spisu nepovažoval za osvedčené relevantné skutočnosti svedčiacie o potrebe nevyhnutnosti dočasnej úpravy pomerov alebo svedčiacimi o zásahu alebo priamo hroziacemu zásahu do oprávnených záujmov maloletých detí majú za to, že tvrdenia produkované otcom sú tohto času ničím nepodložené, nepreukázané, v konaní nebolo preukázané, že by matka podávala maloletým deťom akékoľvek psychiatrické lieky, ktoré by neboli predpísané lekárkou, tak ako na to poukazuje otec v podanom návrhu. V tejto súvislosti zdôraznil, že samotné presvedčenie otca, bez osvedčenia relevantných skutočností, umožňujúcich vyvodiť záver o nevyhnutnosti potreby bezodkladnej úpravy pomerov prostredníctvom okamžitého zásahu súdu, neumožňuje súdu pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia. Poukázal na to, že otec vo svojich podaniach opakovane uvádza skoro totožné skutočnosti, na základe ktorých žiada o nariadenie neodkladného opatrenia aj napriek tomu, že súd už takýto návrh ako nedôvodný zamietol.

4. Za nedôvodný posúdil aj návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti k oboch maloletým deťom prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, nakoľko otec dostatočne nepreukázal, že by došlo na jeho strane k tak závažnej zmene pomerov, aby súd mohol už stanovenú výšku výživného k maloletým deťom predbežne znížiť na sumu takmer minimálneho výživného. Konštatoval, že k zníženiu vyživovacej povinnosti otca, by mohol pristúpiť až po riadnom prešetrení jeho aktuálnych majetkových, sociálnych a zárobkových pomerov, ktoré však v tomto štádiu konania súd nemá v dostatočnej miere zistené. S poukazom na uvedené dospel k záveru, že otec v konaní neosvedčil, že by maloletým deťom bezprostredne hrozilo také nebezpečenstvo, ktorým by záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletých boli vážne ohrozené. V odôvodnení rozhodnutia napokon zdôraznil, že v ďalšom konaní sa bude zaoberať návrhom otca na zverenie detí do jeho výlučnej osobnej starostlivosti, ako aj návrhom na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, taktiež tvrdeniami matky, pričom preukázanie opodstatnenosti tvrdení účastníkov konania a vysporiadanie sa so všetkými argumentmi, bude predmetom dokazovania vo veci samej tak, aby súd mohol skonštatovať, aká úprava pomerov detí je z hľadiska dlhodobej perspektívy riadnej a všestrannej starostlivosti o maloletých najoptimálnejšia a v záujme maloletých detí.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštalácie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí navrhujúc, aby odvolací súd podľa § 388 C.s.p. napadnuté rozhodnutie v celom jeho rozsahu zmenil tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k oboch maloletým deťom vyhovie, alternatívne pre prípad nevyhovenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k oboch maloletým, navrhol vyhovieť jeho návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti otca na obe maloleté deti na sumu po 40 eur mesačne s tým, že zaostalé výživné za obdobie od 10.03.2020 do 23.10.2021 mu uloží zaplatiť k

rukám matky v mesačných splátkach po 10 eur na každé z maloletých detí, popri bežnom výživnom, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc výživným splatným mesiaci nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia. V odvolaní otec uviedol, že v priebehu konania preukázal, že matka ohrozuje život a zdravie detí, 22.03.2023 nechala deti v byte samé, 12.02.2023 ušli deti zo zamknutého bytu, 18.02.2022 nechala deti v aute na parkovisku a išla na nákup, opakovane deti necháva samé doma, fajčí v byte pri deťoch, zanedbáva potrebnú lekársku starostlivosť o deti, psychicky a fyzicky týra deti, fyzicky trestá chlapcov, vyhráža sa mu pred deťmi, neadekvátne deti oblieka a obúva, učí deti klamať v nemocnici, na sociálnej kuratele. Matka je zamestnaná na plný pracovný úväzok a práve navrhované zverenie detí do osobnej starostlivosti otca, jej môže pomôcť nerušene vykonávať pracovnú pozíciu v zamestnaní, keď pracovná pozícia otcovi umožňuje deti bezproblémovo zabezpečiť. S odvolávkou sa na vyjadrenie matky na pojednávaní v konaní sp. zn. 6P/25/2023 zo dňa 27.09.2023, kde matka uviedla, že synovi A. predpísala psychiatrička L. L. kvapky na ukludnenie, ktorú liečbu najprv odmietla, ale teraz za túto liečbu je, na skutočnosť, že na pojednávaní dňa 27.09.2023 súd nariadil matke psychologické a psychiatrické vyšetrenie, na informáciu L. L., že maloletemu A. nič nepredpísala, otec poukázal na presvedčivé klamstvá matky. Uviedol, že matka opäť pracuje v K. G. s psychiatrickými klientmi, kde má prístup k psychiatrickým liekom, na pojednávaní 27.09.2023 oznámila, že bude sama vyberať vhodný psychiatrický liek a sama ho podávať maloletemu A., ktorému tak hrozí priame ohrozenie života a zdravia (po podávaní nepredpísaných a matkou vybraných psychiatrických liekov). Otec zdôraznil, že matka odstriháva synov od otca, má návaly hnevu, potom je úplne krotká, čo je preukázané aj z telefonátu so starostom obce E. J., následne majú synovia bez dôvodu poranenia, modriny, matka synov potom hneď ľúbi a čuduje sa, odkiaľ majú poranenia (vyvrtnutý členok, keď A. matka hodila do koša, zlomená ruka A., ktorý bránil brata pri bitke matkou). Otec s poukazom na Znalecký posudok č. 01/2022 Mgr. Silvie Melovskej a posudok psychologičky F. M. N. zdôraznil, že je spôsobilý maloleté deti vychovávať.

6. Pokiaľ ide o návrh na zníženie výživného uviedol, že matka maloletých detí je zamestnaná na plný pracovný úväzok od januára 2023, otec sa musel 04.01.2023 vysťahovať zo spoločného rodinného domu v E. J., ktorý pripravil na bývanie celej rodiny, pre zabezpečenie bývania si dňa 04.01.2023 kúpil v O. J. rodinný dom, na ktorý si zobral hypotéku. Od januára 2023 mu požičiava jeho mama dôchodok aby prežil, v auguste bol práceneschopný so seknutým chrbtom, v septembri ukončil práceneschopnosť, aj napriek tomu, že mu doktor ešte pridal lieky od bolesti chrbta nastúpil do práce, aby nešiel do basy za neplatenie výživného na synov. Matka na neho podala návrh na exekúciu za nezaplatenie časti výživného, pričom otcovi už nikto a nič nepožičia. Rodičia riešia na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 16C/57/2022 vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, matka mu z neho odmieta vyplatiť peniaze, alebo zálohu aj napriek tomu, že predala spoločné auto zn. BMW a spoločnú vinicu s viničným domčekom v O. J. a všetky peniaze si zobrala. Kompenzáciu menšieho výživného otec navrhuje rozšírenou starostlivosťou o maloleté deti. S doposiaľ určenou výškou bežného výživného nesúhlasí, keďže pri jej výške má súd vychádzať z možností a schopností rodičov a ich majetkových pomerov, ako aj z odôvodnených potrieb maloletých detí. Podľa otca matka preukázala náklady na maloletého A. len vo výške 51 eur mesačne a na maloletého D. len vo výške 67 eur mesačne, aktuálne poberá na každé dieťa mesačne daňový bonus 140 eur a rodinné prídavky vo výške 60 eur, zaostalé výživné vo výške 60 eur, pričom jej príjem je vyšší ako príjem otca. Otec napokon v odvolaní poukázal na výšku jeho nákladov súvisiacich s platením výživného, splátkami hypotekárneho úveru a nákladmi spojenými s chodom nehnuteľnosti v jeho vlastníctve.

7. Matka v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca (doručeného jej podľa § 329 ods. 1 C.s.p.) navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdiť. Stotožnila sa s rozhodnutím súdu v tom, že otec v návrhu na nariadenie neodkladných opatrení neuvádza žiadne dôkazy, ktoré by osvedčovali, že je potrebné bezodkladne uchrániť záujem maloletých detí, či už zmenu v úprave rodičovských povinností, zmenu v osobnej starostlivosti voči maloletým, alebo voči návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti voči maloletým. Zo strany otca ide o nepravdivé a ničím nepodložené tvrdenia. K odvolacím dôvodom uviedla, že nikdy deťom kvapky na ukludnenie nedáva, zo správy detského psychiatra L. L. zo dňa 11.09.2023 nevyplýva, že by matka prevzala kvapky a súhlasila s liečbou syna A., rovnako na pojednávaní 27.09.2023 matka uviedla, že lieky na prvej návšteve detského psychiatra odmietla, žiadne lieky ktoré by lekár deťom nepredpísal, deťom nepodávala a nepodáva. Vyjadrenie sa otca k týmto skutočnostiam považuje za psychický nátlak a ohováranie, voči ktorým sa bude brániť právnou cestou. Matka ďalej uviedla, že si je vedomá, že A. má problémy so správaním, z tohto dôvodu súhlasila, že dieťa realizuje odporúčané návštevy psychológa a psychiatra, teda zabezpečuje dieťaťu odbornú pomoc (ďalšia porada syna s detským psychiatrom dohodnutá na 24.10.2023 nebola realizovaná z

dôvodu choroby lekára, pre A. má dohodnutý nový termín návštevy). K poukazu otca na to, že matka nevníma realitu a opisu ako považovala čerpanie ošetrovného na syna za zbytočné konštatovala, že na pojednávaní 27.09.2023 naozaj uviedla, že považuje čerpania OČR za zbytočné ak otec mal čerpať riadnu dovolenku a OČR nebolo potrebné čerpať. Zranenia syna nezľahčovala, ide o skreslené a zavádzajúce tvrdenie otca. Pokiaľ otec poukazuje jej SMS správu z 23.08.2023, správu s otázkou, kedy príde otec po deti mu poslala dňa 22.08.2023 v čase, kedy boli deti u nej. K návrhu na zníženie výživného uviedla, že otec nepreukázal bezodkladnú úpravu pomerov medzi rodičmi, príjem otca sa od poslednej úpravy neznížil, žiadna takáto skutočnosť nebola otcom signalizovaná, a ani žiadna iná závažná zmena jeho majetkových a zárobkových pomerov nebola súdu tvrdená. K argumentácii otca o nutných platbách zdôraznila, že hradenie výživného na maloleté deti má prednosť pred ostatnými výdavkami, ktoré nemajú charakter existenčných. Vo vyjadrení sa napokon uviedla, že v zmysle rozhodnutia súdu otec nestrávil víkend deťmi ani od 10.11.2023, ani od 27.10.2023, ani od 13.10.2023, ani od 22.09.2023, ani víkend od 11.08.2023. Počas času, keď sú deti u matky, otec ani raz nezavolá, nenapíše ako sa deti majú, či sú zdravé, nechce sa s nimi rozprávať. S otcom si matka podávanie žiadnych psychiatrických látok nikdy nedohadovala, žiadne lieky predpísané psychiatrom deťom podávané nie sú, to isté platí aj k správe otca, aby nerozprávala deťom že umrel, čo je absolútne klamstvo. Otcovi nikdy nebránila aby sa s deťmi stretával, o návrhu na nariadenie neodkladných opatrení a o ich obsahu, ako aj o klamstvách, ako má podávať synovi kvapky predpísané od psychiatra, sa dozvedela až z podania Krajského súdu v Trnave. Komunikácia rodičov po takýchto obvineniach zo strany otca je výrazne zasiahnutá, otcovi nedala nikdy žiadny dôvod, aby voči nej útočil, takéto správanie zásadne zhoršuje vzťahy medzi rodičmi a spôsobuje len obtiaže pri výchove detí. Otec neustále matku obviňuje, nesúhlasí s jej výchovou, prikazuje jej navštevovať lekárov, na druhej strane je matka na výchovu detí odkázaná len sama, keďže otec si deti za posledné mesiace v určený čas nevyzdvihne, neprejavuje žiadny záujem o ich výchovu a netrávi s nimi čas. Výživné hradí s mesačným oneskorením, za posledných 6 mesiacov matka nemala výživné uhradené načas nikdy, pričom toto konanie jej tiež spôsobuje problémy a ohrozuje zabezpečenie výživy detí a riadne hradenie výdavkov nevyhnutných na ich výchovu.

8. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca (doručeného mu podľa § 329 ods. 1 C.s.p.) písomne nevyjadril.

9. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C.s.p. a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania podaného otcom.

10. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 2 ods.2 C.m.p. na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy vecí nevyplýva inak.

12. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 360 ods. 1 C.m.p. neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 366 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä: a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20. Podľa čl. 18 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu z hľadiska na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

22. Pokiaľ ide o účel neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí, týmto je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má súd za osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

23. Vychádzajúc z osvedčených skutkových okolností prejednávaneho prípadu, vyplývajúceho z obsahu spisu, sa odvolací súd bez výhrad zhoduje so súdom prvej inštancie v tom, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, smerujúceho k okamžitej zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom A. B. C., nar. XX.XX.XXXX a D. E. C., nar. XX.XX.XXXX, upravených rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 17.03.2021, č.k. 6P/32/2020-418, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.09.2021, č.k. 7CoP/18/2021-806 a s rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 16.03.2022, č.k. 6P/32/2020-857 (ktorý nadobudol právoplatnosť 21.03.2022), ktorým boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo ich zastupovať a spravovať ich majetok bolo zverené obom rodičom, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. sumou 140 eur mesačne a maloletého D. E.

sumou 110 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva, a napokon bol upravený aj rozsah styku maloletých detí s otcom.

24. V súčasnosti existuje široká zhoda (aj v medzinárodnom práve) k podpore myšlienky, že pri rozhodovaní príslušných orgánov verejnej moci, týkajúcom sa detí, musí byť ich najlepší záujem prvoradým hľadiskom rozhodovania. Uvedené potvrdzuje v priestore Európskej únie Charta základných práv Európskej únie, z ktorej čl. 24 ods. 2 vyplýva, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami týkajúcich sa detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepší záujmy dieťaťa. Záujem dieťaťa sa skladá z dvoch častí. Na jednej strane stojí dikcia, že puto dieťaťa s jeho rodinou musí byť zachované s výnimkou prípadov, keď sa rodinné prostredie ukázalo ako nevhodné, na druhej strane je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj a potrebnú úroveň starostlivosti v zdravom rodinnom prostredí, v ktorom rodičia nesmú profitovať z krokov, ktoré by v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie, zdravý vývoj dieťaťa a uspokojovanie jeho potrieb (porovnaj Neulinger ans Shuruk v. Švajčiarsko č. 41615/07, Elsholz v. Nemecko č. 25735/94, Maršálek v. Česká republika č. 8153/04). Aj pre rozhodovanie súdov platí, že prijaté opatrenia musia sledovať najlepší záujem dieťaťa (uvedené vyplýva o.i. aj z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa).

25. Zdôrazňuje, že vyhovením návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia by došlo, bez vykonania potrebného dokazovania, k dočasnej zmene právoplatného rozhodnutia súdu, a to otcom navrhovanou okamžitou zmenou osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti, resp. znížením výživného na maloleté deti, ku ktorej povinnosti bol otec zaviazaný v ostatnom rozhodnutí súdu. Otcovi dáva do pozornosti, že rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 17.03.2021, č.k. 6P/32/2020-418, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.09.2021, č.k. 7CoP/18/2021-806 a s rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 16.03.2022, č.k. 6P/32/2020-857, ktorým boli upravené pomery rodičov k ich maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, je pre účastníkov a aj pre súd záväzný a vec nemôže byť v tomto rozsahu prejednávaná znova (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 228 ods. 1, § 230 C.s.p.). Keďže sa však jedná o rozsudok upravujúci výchovu a výživu maloletých detí do budúcnosti, je možné ho zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú pre už raz upravené práva a povinnosti rodičov rozhodujúce (§ 121 C.m.p., § 78 ods. 1 Zákona o rodine), avšak len postupom zákonom predvídaným, teda zmenou tohto rozsudku v riadnom konaní, v ktorom má súd povinnosť zistiť skutočný stav veci a povinnosť postupovať pri prejednaní a rozhodnutí veci tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná (čl. 5 ods. 2 C.m.p.). Uvedené znamená, že v prejednávanom prípade, v ktorom otec neosvedčil v záujme ochrany života, zdravia a najlepšieho záujmu oboch maloletých detí, nutnosť okamžitého zásahu súdu do pomerov nastavených v ostatnom rozhodnutí súdu, neboli splnené podmienky na vyhoviecie návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti. Je treba dodať, že otec svoje tvrdenia o ohrození života, zdravia a zdravého a riadneho vývoja detí zo strany matky neosvedčil v miere, ktorá by vyústila do vážnych pochybností o úrovni starostlivosti matky o maloleté deti. Pokiaľ ide o otcom alternatívne navrhovanú okamžitú zmenu výšky výživného, ním produkované tvrdenia o jeho finančných nákladoch (vrátane splátok úveru), prevyšujúcich jeho príjem, o nákladoch maloletých detí a o výške príjmu matky, neosvedčujú splnenie zákonných podmienok pre nariadenie tohto otcom navrhovaného neodkladného opatrenia, keďže súd bude, z hľadiska na prípad sa vzťahujúcich zákonných hmotnoprávných ustanovení, skúmať splnenie podmienok pre zmenu právoplatného rozhodnutia súdu až v konaní o veci samej (ktorej predmetom je aj alternatívny návrh otca na zníženie výživného).

26. V nadväznosti na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

27. O trovách konania rozhodne súd v konaní o veci samej (§ 52, § 58 C.m.p.).

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).